Báseň o tak nazwané Krásné a gednom

Táboře a Jindř.

1860

Reel: 65 Title: 3

BIBLIOGRAPHIC RECORD TARGET
PRESERVATION OFFICE
CLEVELAND PUBLIC LIBRARY

RLG GREAT COLLECTIONS
MICROFILMING PROJECT, PHASE IV
JOHN G. WHITE CHAPBOOK COLLECTION

Master Negative Storage Number: OCI00065.03

Control Number: ABT-2827
OCLC Number : 04484573
Call Number : W 381.59186L B291
Title : Basen o tak nazwane Krasne a gednom osskliwem zwjreti.
Imprint : W Tabore a Jindr. Hradci : Tiskem A.J. Landfrasa a syna, 1860.
Format : 28 p. ; 17 cm.
Note : A chap-book.
Subject : Chapbooks, Czech.

MICROFILMED BY
PRESERVATION RESOURCES (BETHLEHEM, PA)
On behalf of the
Preservation Office, Cleveland Public Library
Cleveland, Ohio, USA
Film Size: 35mm microfilm
Image Placement: IIB
Reduction Ratio: 8:1
Date filming began: 11/2/94
Camera Operator: AR

BÁSEŇ O KRÁSNÉ

THE JOHN GRISWOLD WHITE
COLLECTION OF FOLKLORE AND
ORIENTALIA GIVEN TO THE
CLEVELAND PUBLIC LIBRARY

Báſeň

o tak nazwané

Kráſné

a gednom

oſſkliwém zwjřeti.

W Táboře a Jindř. Hradci.
Tiſkem Aloiſia Joſefa Landfraſa a Syna. 1860.

Téhož času, když bohyně Arlo swé panowánj nad ginými obdržela, mnoho se přihodilo, co zaznamenánj hodné gest. Mezi ginými tento přjběh o gednom welmi bohatém kupci se wynacházj, kterýžto mage tři dcery, nelitowal žádného nákladu, kterýby k gegich cwičenj potřebowali, wynaložiti: myslilť ge skrze to sstastné učiniti, nebo ačkoli wssecky pěkné powahy těla, sljčnosti ozdobené byly, wssak předce ta neymladssj druhé we wssem přewyssowala, a tu také pan otec na neyweyš milowal, a gi Krásná za wlastnj gméno nazýwat přiwykl.

Když pak giž k dospělegssjmu rozumu přicházela, ty dwě starssj swé cnosti počali měniti w rozpustilost, poněwadž se gich ta nepřjtelkyně peycha uchytila, a proto wětssjho času k ssperkowánj nežli k swé domácj práci potřebowali a ostatnj čas w diwadlech, w tancownech a na procházkach stráwili.

Ta negmladssj Krásná, čjm dále, tjm wjce swé ctnosti rozmnožowala, ona celý čas w swé domácj práci wězela, a co gj času zbýwalo, takowý na rozličná ženská uměnj wynaložila, a proto gegj starssj sestry welice gi nenáwiděli.

Gak se téhož kupce bohatstwj po giných zemjch rozhlásilo, přigjždělo mnoho ženichů ge nawsstěwowat, wssak ale ty dwě starssj, poněwadž wysokého ducha byli, každého nectnostně odbeywali, prawjce, že ten, kterého oni za manžela swého uznagj, od wětssjho stawu býti musj, a pokudž něgaký bohatý hrabě ge za manželky nepožádá, tedy nižssjho stawu žádný gegich milosti neokusj, a tak pyssně každého odbyli.

Krásná, poněwadž wětssjm djlem u swého pana otce bydlela, ne každý gi spatřiti mohl, až gednoho času, když ona w témž pokogi, kde gegj sestry přebýwali, swé wyssjwánj zapomenouc, pro takowé nahoru běžela, a wegdouc do pokoge, nassla u swých sester něgakého znamenitého kupce syna, kterýžto gak neyprwe Krásnou spatřil, zůstal gako omámený; ona ale wezmouc swou práci, hned zase s uctiwým se poroučenjm k swému otci pospjssila.

Ten mládenec, když Krásná odessla, tázal se: zdaliž tato krásná panna také gegich

sestra gest? ale oni směssně odpowěděli: že gest to služka gegich. On ale od té chwjle počal mysleti, kterakby s nj mluwiti mohl, a tak u sebe ustanowil, že dřjwe z tohož města odgeeti nechce, dokawadž s tou pannou mluwiti nebude, a protož gsa celý láskou zapálený, hned od nich odpusstěnj wzal.

Druhý den hned ráno ssel zase k témuž domu a obcházege několikráte okolo krámu, spatřil, že Krásna s tjm pánem mile rozmlouwala, i nemohl se giž děle zdržeti, a wssel do toho krámu se wssj uctiwostj. Krásná ale gak geg spatřila, hned z krámu odessla. Ten mládenec gsa mnohem wjce láskou hnutý, počal k tomu pánu kupci takto mluwiti: wzácný pane! odpustěgi mně, že se tázati smjm, čj gest tato osoba, která nynj odtud wycházj? gá gsem wčeregssjho dne tu milost měl, s gegich panny dcerami mluwiti, a gak gsem tuto krásnou osobu spatřil, tak gsem láskou zapálen, že byťby i neychudssjho stawu byla, předcbych se za sstastného počjtal, abych gi za manželku mjti mohl, neb mně na statku neschází; gediné abych sstastného s manželkou sebe učiniti mohl.

Odpowěděl gemu kupec: Tať gest neymladssj dcera má, kterou welice milugi, a proto žádostiw gsem, bych za wěrnost gegj, kterou

mně otci prokazuge, gi ssťastnou učinil. Gak to ten mládenec uslyssel, mnohem wjce se zradowal, a počal otce snažně žádati, by gemu powoleno bylo s nj promluwiti. Otec poněwadž seznal, že ctnostný mládenec gest, wedl geg do téhož pokoge, kde Krásná swé obydlj měla.

Gak geg Krásná wcházegjcjho do pokoge spatřila, tak se w twáři zarděla, že newěděla, gak geg přiwjtati má.

Mládenec wida, že gi stydliwost k témuž zarděnj pohnula, počal k nj před otcem co nejljbezněgi mluwiti, a tázal se gi: zdaližby oumysl měla, swůg staw proměniti, a geho ssťastného učiniti? Krásná gak ta slowa uslyssela, pohledla na otce swého a počala se ctnostně wymlouwati: že ona gesstě mladá a že gesstě swému otci malou službu za odměnu prokázala, proto že chce k starosti gemu se odměniti.

Po tak mnohém wymlouwánj welmi se ten mládenec zarmoutil, a když seznal, že swé předsewzetj Krásná změniti nechce, s welkou nespokogenostj odtud odgedsti musil.

Ty dwě starssj deery, čjm dále, tjm wjce swému otci statek mrhali, a po geho mnohém napomjnánj gesstě wjce bezbožnosti prowozowali, tak sice, že ge giž wssickni lidé w městě nenáwiděli.

J stalo se, že geho ssjfi, které on na moři měl, wssecky k utonutj přissli a tak ten uboh ý kupec w krátkém čase o wssecko swé gměnj přissel, že gemu krom gednoho malého statečku, který dwě mjle od města měl, nic nepozůstalo.

On powolal k sobě dcery swé a počal gim s pláčem to nesstěstj předkládati, prawjce: Hle milé děti! gak bjdný staw na nás přissel, proto pokudž my nynj žiwi býti chceme, musjme na nassem malém statečku pilně pracowati. Ty dwě starssj dcery počali proti wůli otce reptati, že oni k sedlským prácem zrozené negsou, prawjce: My z města do dwora nepůgdem, nebo máme gesstě takowé milownjky, kteřj nás sstastné učiněgj. Wssak ale to gegich mysslenj bylo welmi chybné, nebo milownjci gegich posměch z nich měli, prawjce: že nynj peycha gegich do sskoly ponjženosti ge woditi může, a tak oni gsouce zahanbenj, museli i s otcem na statek gjti.

Když tedy z města přissli na ten statek, ubohý starý otec nelitowal wssechnu sjlu na práci wynaložiti, a počal hned sám pole worati a sjti, ač gemu ta těžká práce dosti bolestná přicházela.

Krásná mnohokráte plakala nad otcem swým, a gak neylépe mohla, gemu nápomocná

byla; ona také před dnem wstáwala, a neoslýchagjce se, krávy dogila, pokrm i nápog gim nosila, chljwy čistila, a pak teprw ssla w domě pokljzeti a swé sestry buditi, a když to wssecko wykonáno bylo, počala oběd strogiti. Od začátku owssem ta gegj práce welmi těžká přicházela, neb gegj outlé tělo nemohlo se w té sjle zmocniti, wssak ale po něgakém čase počala se sjliti, a giž mnohem weselegssj byla, neb při přádle wždycky sobě zpjwala.

Gegj ale dwě sestry diw že tesknostj nezemřeli, ačkoli že gegich práce ginssj nebyla, nežli dlouho spáti, procházeti, swé krásné ssaty a rozmanitý žiwot oplakáwati, prawjce: Pohleďme na nassj sestru, gak gest sprostého ducha, a gesstě k tomu tak hloupá, že nynj w tom tak bjdném stawu spokogená gest.

Když ty rouhawé řeči otec slyssel, přjsně ge z toho káral, prawě: Milé děti: wemte sobě přjklad z wassj neymladssj sestry, kterak se ona pracně žiwiti pomahá, nynj giž na budoucj staw zapomenouti musjte, gestli že chcete žiwi býti. Oni wssak nedbagjce na otcowské napomjnánj, lenost wjce než otce swého poslouchali.

Když pak na tom statku giž celý rok strávili, dostal gegich otec psanj, w kterém stálo, že geden ssif, který na moři za ztracený

pokládal zase ſſťastně s tjm neydražſſjm zbožjm nalezen gest. Ty dwě sestry diw že se nad tou nowinnou nezbláznili, myslice, že se zase budou moci do města přistěhowati, proto hned na to usilowali, aby se radegi otec na cestu wydal, by mohli zase několiký dobrých časů užjti.

Gak se otec na cestu strogil, tu se počali ty dwě dcery k swému otci welmi přjgemně stawěti, a žádali geg, aby gim negaké nowé mody ſſaty z té země přiwezl. Krásná ale nežádala ničeho, nýbrž odchodu swého otce oplakáwala.

Otec na swou Krásnou také bolestně patřil, a tázal se gj, co ona žádá, s čjm by gj potěſſenj učinil? Ale Krásná odpowěděla: neymilegſſj pane otče, dobře gim powědomo gest, že mé neywětſſj potěſſenj gest s kwjtkami se objrati, a poněwadž zde žádné růže nerostou, tedyby mně pantáta weliké potěſſenj s njmi učinil.

Ten dobrý otec podiwil se nad tou žádostj, která tak malé ceny gest, wſſak ale dobře tomu porozuměl, pročby ona tak málo žádala, poněwadž gegj sestry mnohé nákladné wěci od něg mjti chtěli, a proto obgal Krásnou, s bolestným srdcem od nich odeſſel.

Ubohý starý otec pospjchal s potěssenjm do téhož města, a ačkoli geho cesta dosti daleká byla, on se předce sjlil s tou radostj, že zase swé djtky někak sstastné učiniti moci bude. O! gak bjdně geho potěssenj w neywětssj žalost se proměnilo! neb gak do téhož města přissel, giž tu bolestnou nowinu slyssetí musil, že wěřitelowé geho na ty zde pozůstáwagjcj penjze zcela zápowěd učinili, a proto by se zpátky nawrátil.

Ten nesstastný kupec newěděl, co činiti má, neboť ty penjze, které ač dosti při skrownosti měl, na té cestě utratil, proto kráčel z téhož města plačjcj, že ani pro slze cesty newiděl, s tjm se gedině těssil, že aspoň záse swé djtky uhljdá.

Šel tedy skrze geden weliký les, a poněwadž téhož času mnoho sněhu napadlo, proto hluboce zabloudil, nebo se noc giž přibližowala, a on newěděl, kamby se ukryti měl, aby geg litá zwěř neroztrhala.

Nenadále, když sem a tam někaké skregsse hledal, spatřil gedno krásné stromořadj, a pozorowal, že ku konci téhož někaké swětlo gest, i pospjchal k němu s welikou radostj, když ale bljže přicházel, widěl tu také geden weliký zámek, který byl celý swětlami okrássleny. On tu stoge celý omámený rozmegsslel, zdali

by tam wegjti měl, a po weliké chwjli wešſel do tohoto zámku ſměle; když ale ſem tam chodil a žádného widěti ani ſe dowolati nemohl, tu ſe nad tjm welice pozaſtawil, a neweděl co činiti; i wſſel do gednoho welikého wečeřadla, w kterém zatopeno bylo a ſtůl připrawený pro gednu oſobu s rozličnými gjdlami. On gſa tomu naneyweyš powděčný, že ſe zde ohřjti moci bude, poněwadž giž celý překřehlý byl, wſtoupil blj̃že kamen, a myſljce, že pán toho zámku aneb geho služebnjci, kteřj bezpochyby přjgdou, geho směloſti za zlé pokládati nebudou.

On ten přjchod gegich dlouho s welikým ſtrachem očekáwal, wſſak ale nikde doſti malé pohnutj neſlyſſel.

Když pak ſe giž k půlnoci ſchylowalo, on gſa giž hladem welkým nucený, oſmělil ſe k tomu ſtolu gjti; a tu ſe poſadě, počal s welkou chutj ta tak dobře připrawená gjdla gjſti, a také to neydražſſj wjno pjti.

Kdyžpak giž doſti naſycený byl, a od téhož wjna poſilněný lepſſj směloſt měl, wſtal od téhož ſtolu a ſſel do giných pokogů někoho hledati.

Gak do neyprwněgſſjho pokoge weſſel, tu ſpatřil gednu welmi okráſſlenou poſtel pro gednu oſobu připrawenou, a tak z gednoho

krásněgssjho do druhého chodil pokoge, wssak ale ani žiwé dusse nalezl, a proto on gsa giž od té cesty celý zemdlený, wrátil se do téhož pokoge, kde ta postel připrawená byla, a tu se položil.

Když se ráno probudil, byl celý gako u wytrženj nad tou krásou téhož pokoge, a spatřil, že mjsto sprostých ssatů giné welmi drahé přichystané má, proto rozmeysslel sám u sebe, že tento zámek ginému žádnému, gedině oné dobrotiwé Bohyni Arlo patřiti musý; i wstal gest z té postele a ssel k oknu se djwati, zdaliby wjce sněhu nenapadlo, aby mohl lépegi cestu nagjti, a hle gak k oknu přistoupil, spatřil, že mjsto sněhu ta neywzácněgssj zahrada se wynacházj, w které ty neywzácněgssj kwětiny rostly. Gak on tu zahradu spatřil, hned gemu připadla na mysl Krásná, že aspoň gj s těmi růžj potěssenj učinj; i s dychtiwostj pospjssil na zahradu, a tam tři růže, které neykrásněgssj byly, utrhl.

W tom okamženj stal se takowý hřmot, gakoby celá země třásti se počala, a tu spatřil gedno welmi osskliwé zwjře k němu se plaziti, které hřmotným hlasem takto na něg mluwiti počalo: O ty newděčný muži! gá gsem tebe do mého zámku přigal, abych twé žiwobytj zachowal, a ty gsi tak neuznalý, že za mou

wssecku wděčnost tak newážně odměniti se chceš, nebo tyto růže neywjce wážjm, které neywětssj potěssenj mé gsou. Nynj tobě gesstě gedna hodina twého žiwobytj zbýwá, protož připraw tělo swé, ať na něm hněw swůg pomstjm.

Ten ubohý kupec počal se po celém těle třásti, řkouce: ó milostiwý pane! odpusť mi mé prowiněnj! neb gsem to **neučinil** z něgaké wssetečnosti, nýbrž na welikou žádost neymladssj dcery, a nikdy gsem nepomyslil, žebych skrze to mou newděčnost ukázat měl.

Odpowědělo zwjře: Gá negsem milostiwý pán, nýbrž gen gedna potwora, proto také nemilugi poklon, mluw tedy a nemysli, že mne s twým lichocenjm ukogjš, giž gsi mé dobroty dost okusil, a abys takowou tjm wjce poznal, chci tobě gesstě žiwot twůg darowati, wssak ale s tou wýminkou, že na mjstě sebe gednu z twých dcer, kteráby twůg žiwot wyswoboditi chtěla, possleš, an sice pokudž swé slowo nezachowáš, mnohem horssjho tebe i dcery twé následowati bude.

Ten zarmoucený kupec, ač s welkou bolestj sljbil gemu to wssecko wykonati, a poděkuge tomu zwjřeti, chtěl se giž na cestu wydat. To zwjře pak přjgemněgssjm hlasem mluwiti počalo: Giž nynj dobrotu mou znáš, a proto gá tobě dám gednoho z mých koňů,

který tě až do domu donese, pogď tedy se mnou, a cokoliw se tobě z mých ssatů a pokladů ljbiti bude, nalož a wlož na koně, kterýž tě tou neypřjmněgssj cestou powede, a tak se brzy doma octneš.

Ta slowa potěssili zarmouceného kupce welmi, že aspoň swým dcerám něgaké potěssenj učinj, že se zase k témuž zwjřeti nawrátiti musj, smutně kráčel do toho zámku. A když do třetjho pokoge wessel, tu spatřil mnoho truhel s rozličnými a wzácnými klenoty a ženským ssatstwem naplněné. Wybral on dwoge neydražssj ssaty a některé klenoty, a to zaopatřege na toho připraweného koně naložil, a také se sám na něg posadě, odgel a w krátkém čase domu se nawrátil, poněwadž ho ten kůň neznámou cestou nesl.

Gak gsou ho dcery spatřili, i wyběhli s welikou radostj proti němu, wjtagjce geg welmi mile, a hned starssj dwě uchopili se geho rance, Krásná ale pomohla otci swému, který tři růže w ruce držel, s koně dolů sstoupit, a když do swětnice wessli, on mjsto radosti počal ljtostně plakati, a mluwil k té neymladssj Krásné, wezmi tyto růže, kteréžto otce twého welmi mnoho státi budou. Tu počal wyprawowati celý swůg přjběh, gak se mu nesstastně na té cestě wedlo.

Když to starssj dwě dcery od otce wyslechli, i počali s welikým křikem Krásnou zlořečiti, že ona toho wsseho nesstěstj přjčina gest, proč také nežádala něgaké ssaty gako oni? Ale Krásná nic se nezarmoutila nad tjm, nýbrž wesele gim odpowěděla: Zdali gste neslyſſeli, že to ukrutné zwjře žádá gednu z nás mjti, a proto, poněwadž můg neymilegssj otec tak mnoho gedině skrz mne wystáti musil, i chci gá to mou smrtj odměniti, a s potěssenjm půgdu mjsta toho hledati.

Gak gsou to ty sestry uslyſſeli, přestali proti Krásné reptati, a raděgi ssli ten ranec rozwazowati, a když spatřili, že tak nákladné ssaty a klenoty gim otec přiwezl, opět ku Krásné přistoupili, a chutj gi dodáwagjce, aby, poněwadž gedině ona toho nesstěstj přjčina gest, se přičinila winu swou naprawiti.

Odpowěděl gim otec: Milé děti, gá gsem giž starý, a počjtám krátkosti žiwobytj mého, protož nechci mladosti žádné ukracowati; nýbrž nawrátjm se zase k tomu zwjřeti, bych zuřiwost geho s smrtj ukrotiti mohl.

To slyssjce Krásná, prawila k otci swému: Můg neymilegssj otče! wy nemáte beze mne do toho sjdla odegjti, aniž prosjm zbraňugte mně s wámi gjti, neb ačkoli mladá

gsem, předc bez wás mé žiwobytj nic neważjm, neb gsem hotowá raděgi za pokrm té potwoře býti, nežli tu těžkost nad smrtj waśśi snáśśeti.

Když otec widěl tu upřjmnou wůli Krásné, připowěděl gi na druhý den sebou wzjti, a tak ty bezbožné dwě sestry počaly odchod Krásné faleśśnými slzi oplakáwati, zatjm ale w srdcj gegich radost se množila, že gim wśśecko, co otec přinesl, pozůstane.

Na ráno gak se probudili, spatřili opět při okně toho koně, který otce gegich přinesl, státi; to gak Krásná spatřila, wolala těmito slowy: O neymilegśśj otče! připrawte se, neboť tento kůň giž nás očekáwá, a gá za wámi pěśśky půgdu s radostj.

Gak to otec spatřil, počal se loučiti s těmi dwěma dcery, a sednouc na koně odgeeti mjnil, wśśak ale ten kůň nechtěl se od domu hnouti. Otec tomu porozuměl, Krásné také naň wsednouti poručil, to když ona učinila, s rychlostj kráčeti počal, tak že w krátkém čase při témž zámku se octli.

Tu s neywětśśjm strachem s koně dolu wstoupili a śśli do toho wečeřadla, kdežto opět žádný nebyl, gedině připrawený stůl pro dwě osoby s neywzácněgśśjmi pokrmy. Krásná chtjce swému otci ouzkosti umenśśiti, žádala

geg s nj k tomu stolu se posadit, že ona na ta gjdla welkou chuť dostala, což když učinil, hned mu gjdla předkládala, a také sama gedla.

Když pak pogedli, z nenadánj stal se takowý hřmot, že Krásná po celém těle třásti se počala, obegmouc otce okolo krku, s njm se smutně loučila.

Gak tu ossklivost té potwory wzhledla, zůstala gako omámená, wssak ale i hned upamatugjc se, aby otci swému ouzkosti umenssila, přemohla ten strach z lásky otcowské.

Tu se zwjře Krásné tázalo: zdaliby sem z dobré wůle přicházela, ona ale báznj přemožená, gedině ano odpowěděla. Wjm, že gste panna welmi dobrotiwá, prawilo zwjře, gá se wám za to zase wděčným ukázati chci. Wy ale dobrý muži, zegtra se domu nawraťte a wjc nemyslete sem přigjti, a w tom se to zwjře zmizelo.

Tu počal otec dceru swou welice prositi, aby geg zde umřjti nechala. Ne můg negmilegssj otče, mluwila srdnatě: Gá neodegdu odtud, dokawád má wina odměněná nebude. A w tom přissla na oba weliká drjmota, že se hned na postele, které tu připrawené byly, položiti musili, a sotwa dolehnouc, oba ljbezně usnuli.

Krásná widěla we snu něgakou panj, která k nj gedině toto promluwila: Sát s tebau neymilegssj Krásná dorela spokogená gsem, a hned se ztratila. Gak procjtla, ten sen otci swému progewila, kterýžto se gen něco málo potěssil, wssak ale s welkým pláčem obegmouc Krásnou, řkauce: O neymilegssj djtě mé! giž gest hodina, w kterou tebe opustit musjm, nebude gediné okamženj, w kterémbych tě oplakáwati nemusil, a gesstě gi polibiw, zase na témž koni odgel.

Tu se Krásná posadjc, a ne tak swého žiwobytj, gako odgezdu otce oplakáwala. Po něgaké chwjli sjlila swé srdce, a řkauce: I pročbych mému tak krátkému žiwobytj gesstě těžkosti přidáwala, neb této noci wjm, že to zwjře mne za pokrm mjti bude, a proto chci radègi ten čas s progjtjm toho zámku ukrátiti. I ssla z gednoho pokoge do druhého, a když k třetjmu přissla, widěla na dweřjch zlatými slowy psáno: Pokog Krásné. Hned s ochotnostj ten pokog otewřela, a wegdouc wnitř, s welkým podiwenjm spatřila, gak krásné od zlata a drahých kamenj rozličné wěci, gakož i obzwlásstnj knihy a nástroge, na které ona hrát uměla, naiezla. I wzdechla, prawjc: to zwjře milostiwé gest, že před mou smrtj tak mnoho k mému potěssenj mně

přege, ale kdybych gen tento den zde zůstati měla, proeby tak nákladné wěcí pro mne chystané byly, a s takowými myssl'enky swých ouzkostj něco umenssila.

Po nějaké chwjli wzala gednu knihu, tu otewřela, chtjce wěděti, o čem gedná, wssak ale nic giného nespatřila, gen tato slowa: Krásná nechť poroučj, ona ať rozkazuge, ta gest gediná panj a králowna wsseho toho.

Ona poznala, coby to znamenalo, wssak ale myslila, co toto wsseckо mně pomůže, když mého neymilegssjho otce do smrti zbawená býti musjm. A w tom wzhlednouc do gednoho zrcadla, spatřila w něm swého otce k domowu přicházeti, proti kterému gegi sestry se blížjce, s pláčem podwodným na nj se tázali; w tom okamženj wssecko to widěnj se gj z očj zmizelo.

Krásná nawrátila se opět do toho wečeřadla, kdežto giž zase pro nj oběd připrawen byl; ona posadjc se gjsti počala, a i hned slyssela tu neylibeznčgssj muzyku tak dlouho, dokawadž při stole seděla, a když wstala od stolu, ssla opět do toho pokoge, a tam w čtenj knih až do wečera čas strawila.

Pak wegdouc opět do wečeřadla, ku wečeři se posadila; a w tom slyssela přehrozný hřmot, gakoby se ten celý zámek rozbořiti

chtěl, dweře se otewřeli, a to zwjře k gegjm nohoum waliti se počalo, takto mluwjc: Gá se wás ptám, má Krásná, zdaž mně dowolj́te na wás patřiti? gak wám zde chutná? odpowěděla Krásná: Wy zde můžete se mnou wládnouti. Zde nemá žádný krom Krásná rozkazowati, tedy prosjm upřimně powězte, gestli wám obtjžným gsem, abych odessel, což hned učinjm, nebo wjm, že má osskliwost wassj kráse protiwná gest. To gest prawda, odpowěděla Krásná, neb mně nenj dáno lháti, wssak ale mně se zdá, že gest předce wětssj wasse dobrota nežli osskliwost. Odpowědělo zwjře: I kterak wám wassj uznalost odměniti, wěřte, že toto, co zde widjte, wssecko wasse gest, ano gesstě mnohem wjce zasluhugete, proto wás žádám, nenechte sobě zde stegskati a buďte s mou službou spokogená.

Odpowěděla Krásná: toť gá wám w prawdě řjci mohu, že když wassj dobrotu pozorugi, ani mně giž tak osskliwý nepřicházjte, neboť gsem seznala mnoho sljčných stwořenj, která podwodem, lakomstwjm, pychou a ginými neduhy wjce ohyzděná nežli wy gsou, a proto nedělám sobě z was tak welké hrůzy.

Gak to zwjře seznalo, že giž Krásná před njm žádné bázně nemá, mluwilo takto: O má Krásná! gak moc dobrého s touto

wašši řečj gste mně učinila, gá gsem sice wám welmi zawázaný, což i také odměniti mjnjm, ale gedině gesstě nmě pozůstáwá, co se wás tázati osmělugi, ale pokudž wy mně mluwiti powoljte, s radostj wygewjm.

Odpowěděla Krásná: pročbych gá wám mluwiti nedowolila, když gste giž tak mnoho ode mně slyššel, proto mluwte, cožkoli se wám ljbj. Odpowědělo gj zwjře: Krasná chceteli mne za manžela wzjti? Gak ta slowa uslyššela, tak se silně ulekla, že ani při sobě nebyla, a když zase k sobě přišla, we welkém strachu a báznj odpowěděla: ne.

Gak to zwjře uslyšselo, počalo smutně wzdychati, řkouce: Krásná! měgte se, dobře, a gesstě gednou se ohljdnouc, z toho sálu odesslo.

Když tu Krásná sama zůstala, znowu bjdu swou oplakáwati počala, wssak ale měla také outrpnost nad tjm zwjřetem, a takto rozmegšlela: sskoda, že tak ossklíwý gsi, když tak dobré srdce máš, a pak odessla do swého pokoge na odpočinutj.

Ona w tom zámku tři měsjce bydlela, wssak čjm dále, tjm wjce tomu zwjřeti přiwykowala, tak sice, že giž potom wečernjho času s radostj očekáwala, poněwadž každý den w ten čas to zwjře přicházelo a gj obweselo-

walo. Gedině nad tjm Krásná newděčná byla, že když to zwjře odcházelo, wždy se gj tázalo: zdaliby geg chtěla za manžela mjti, a když gemu nic neodpowěděla, welmi smutně od nj odcházelo.

Gednoho dne mluwila k tomu zwjřeti Krásná: wy mne welice tou nemožnou žádostj wassj trápjte, neboť se to státi nemůže, ať gest tedy wám na tom dosti, když gsem wygewila, gak wám mnoho přegu, a mé dobré srdce gesstě neodporuge, žeby se to nikdy státi nemohlo. Odpowědělo zwjře: Gá s tjm welmi spokogený gsem, gen když mně připowjte, že nikdy odemně odegjti nechcete.

Krásná se nad tou řečj geho welice zarmoutila, nebo gegj gediná žádost byla, gesstě gen gednou swého otce widěti, proto řekla gemu: Gá gsem wám giž sljbila, že wás nikdy opustiti nechci, wssak ale prosjm toho gen mne nezbawugte, abych gesstě s mým otcem gedenkráte mluwiti mohla, a potom giž nikdy od wás odegjti nemjnjm.

To zwjře nad gegj žádostj hluboce wzdechlo, řkouce: Ach Krásná! gá wjm, že když se do domu otce swého nawrátjte, na mne docela zapomenete, a gá zde zahynouti musjm. Odpowěděla Krásná: Gá se zawazugi, že na wasse poručenj zase se k wám

nawrátiti chci, gen když mne mé žádosti nezbawjte. Odpowědělo zwjře: Nechci gá waffj wůli zbraňowati, neboť wás welice milugi, a když mně připowjdáte waffj wěrnost držeti, tedy wěděti máte, že zegtra ráno w domě otce waffeho se octnete, gakož i to, co wám za dary sebou odeffslu; wffak ale Krásná! nechtěgte mne oklamati, neboť bych wěčně neffťastný byl, tedy gděte do pokoge, kde spjte, a tam nagdete geden drahý prsten, který když na prst wložjte, bez wffeho wědomj w domě otce waffeho se octnete, když pak ale se sem nawrátiti oumysl mjti budete, tedy wezmete opět ten prsten a zamknouce ho do prawé dlaně, hned se zase zde octnete. S těmi slowy to zwjře hned se ztratilo a Krásná geffstě hodnou chwjli hrozný pláč a nařjkánj slyffela.

Šla tedy do toho pokoge a wezmouce ten prsten, položila se do postele. Rannjho času widěla při posteli otce spáti. O gaké potěffenj měla Krásná, když w tom okamženj na swého otce patřiti mohla. Otec procjtna, gak Krásnou při sobě sedjcj spatřil, tak se ulekl, že k nj slowa promluwiti nemohl, a když se upamatowal, obegmul gj okolo krku a plakal welikou radostj. Krásná počala gemu celý žiwot gegj wyprawowati,

a když prawila, že ssestý den zase k tomu zwjřeti nawrátiti se musj, tjm wjce se zarmoutil.

Krásná tázala se otce: Kdeby geji sestry byly? on gi počal wypprawowati, že se obě giž wdali, a gak w bjdném stawu pozůstáwagj. Ona wzdechla, prawjce gemu: Mně gest welice ljto, že gim pomocti nemohu, a odessla do druhého pokogjka, chtjce na swé zwjře málo pomysliti, a gak tam wessla, spatřila truhlu s neydražssjmi ssaty a rozličnými klenoty naplněnou, hned gj připadlo že gi to dobrotiwé zwjře tyto wěci odesjlá protož, oblekla gedny z těch sprostých, myslice že ty drahé pro swé sestry zanechá, wssak ale gak na to pomyslila, hned se ta truhla před očima zmizela. Krásná pozorugjce to, poznala, že to zwjře nechce, aby z téhož pokladu swým sestrám co darowala; a hned zase w tom okamženj ta truhla u nohou gegjch, zanechala to wssecko a ssla k swému otci, by se s njm těssiti mohla.

Když se gegj sestry dowěděli, že Krásná u otce se wynacházj, s welkou dychtiwostj nawsstjwiti pospjssili, myslice, že gim Krásná něgaké dary přinesla. Gak Krásná o gegich přjchodu zwěděla, oblekla ty neydražssj ssaty s zlatem, perlami a drahými kameny wyklá-

dané, a wesſla proti ſwým ſeſtrám gako králowna.

Gak gſou gi ſeſtry zdaleka proti njm gdoucj ſpatřili, newěděli, coby to za bohyni proti nim přicházeti widěli, wſſak ale když gi doſſli, poznali, že geſt to ſeſtra gegich, kteroužto i hned ljbali, wſſak ale giž ged záwiſti w ſrdcjch gegjch powſtal, když widěli, že Kráſná gako králowna a oni gako neypopowrženěgſſj žebračky choditi muſegj. J ſſli s nj až do domu otce, a tu gi přetwářenou čeſt proukazowali. Wſſak ale gak od očj gegich wyſſli, radili ſe mezi ſebou, gakby gi mohli o ty ſſaty připrawiti. Kráſná wegdouce do toho pokoge, wzala něco z těch pokladů a dala ſeſtrám ſwým, oſtatnj ale pro otce ſwého zanechala.

Když pak ten den přiſſel, že giž zaſe odegjti muſila, wygewila to otci ſwému, kterýžto gi plačjce žádal, aby pro geho potěſſenj geſſtě několik dnj u něg zůſtala. Kráſná připowěděla geſſtě geden den přes powolenj zwjřete u otce zůſtati, a wygewila gemu wſſecko, gak to zwjře k nj dobrotiwé geſt, a pokudžby ſe k němu nenawrátila, že zahynouti muſj.

Druhý celý den loučila ſe s otcem ſwým, wſſak ale ſeſtry o gegjm odchodu nic newěděli

a Krásná wezmouc swůg prsten w prawou dlaň, a hned se octla w tom zámku.

Krasná hned běhala z gednoho pokoge do druhého, hledagjce swého zwjřete, wssak ale geg nalezti nemohla, a proto ten den welmi dlouhý a teskliwý gj přicházel, nebo se rmoutila, že snad giž zhynulo, a proto očekáwala wečernjho času s welikou dychtiwostj. Aby ten čas tjm spjsse se ukrátil, odemkla sobě okno, chtjce do té zahrady nahlednout; gak ale oči dolů spustila, widěla swé zwjře gako bez sebe w té zahradě ležeti, i nlekla se náramně a hned běžela do té zahrady, a neobáwagjce se giž té osskliwosti, i hned padla na zwjře a geg křjsiti počala. Po něgaké malé chwjli počalo se zwjře hýbati, žalostně mluwjc: O Krásná! gaké srdce máte, proč gste mně tak mnoho trápenj přidala, že gsem giž zahynouti měl, ó kterak gste za twrzelost wassj nade mnou wykonati mohla, gesstě za to wám posledně děkugi, že při wassj přjtomnosti můžu zahynout, ale Krásná, pamatugte na mé dobré srdce.

Ne mé milé zwjře, nezahynete, odpowěděla Krásná, nebo gá gesstě dobrotu wassj odměniti mám, a co gste každý den na mně žádal, to wám nynj potwrzugj, že wás za manžela mjti chci.

Gak to slowo wyřkla, i hned na mjstě zwjřete toho neykrásněgssjho prince před sebou klečjcjho spatřila, který k nj takto mluwiti počal: O Krásná! kterak wám dosti děkowati mohu, že gste mne z tak osskliwé potwory twářnost mou proměnila, patřte na mne nynj, když gste giž tak dlouho mou osskliwost snássela, wy gste ta gediná, která wládnouti bude s tjmto celým králowstwjm.

Krásná tu stála gako we widěnj, a když k sobě přissla, pozdwihna téhož prince, obegmouce geg, prositi počala, aby gj wssecko odpustil, co gemu w té předesslé twářnosti přečinila.

Princ ale mnohokráte Krásnou polibiw, wyprawowati počal: Gá gsem byl w této twáři, w které mne nynj widjte, ale gedna mstitedlná bohyně mne do té potwory zaklela, prawjce: že tak dlouho w té osskliwosti pozůstati musjm, dokawádž mne gedna krásná osoba newyswobodj. W tom gi wzal za ruku a wedl do sýdla, kdežto giž mnoho služebnjků, dwořanjnů a pannen na nj čekalo, gj wjtagjce, gako králowně tu neyponjženěgssj poklonu činili, chtjce gj každý k službě býti.

Krásná nemohla se dosti nad tou diwnou proměnou wynadiwiti, kde prwé žádného newiděla, tu mnohým komonstwem naplněné

byli, též kde prw pustý les byl, giž to neykrásněgšj a welmi lidnaté město widěla, a proto poznala, že ne giž wjce w zaklaném zámku, nýbrž w prawém sjdle králowském pozůstáwá; proto počala swého neymilegšjho prince prositi, aby také sem otce gegjho i sestry powolal, by od swé bjdy aspoň nynj odpočinouti mohli. Princ nechtěl sice sestry skrz newděčnost gegich přjgmouti, wšak ale na welkou prosbu swé manželky to učinil. A tak wšickni w lásce a swornosti žiwi gsouce, běh swého žiwota šťastně skončili.

diwé události. Boháč a chudý Lazar. Od J. P. Dewjtského. 8. 80 str. 11 kr.

Důkaz synowské lásky, aneb: Nenadálé se shledánj. — Poutnjk Jindřich. Powjdka z 13. stoletj od K. W—ta. 8. 44 str. 6 kr.

Ewlálie, aneb: Prwnj a poslednj láska. 8. 44 str. 6 k.

Eylenspygl. Krátká hist. Se 77. dřewořezy. 8. 199 str. 26 kr.

Janáč, Černý, anebo: Šťastné shledánj a smjřenj otce se synem. 8. 20 str. 4 kr.

Hacafjrek w kacabice. Wrchowatá krosna žertů, frašek a kozelců. Ku powzbuzenj smjchu a zapuzenj trudnostj. Spisuge Kormazjn Nesmuta. 11 dilů. dílek 6 kr.

Hazdrubal Lwihlaw, anebo: Krutá bitwa u Nowého města. Historicko-romantické wyprawowánj z časů Bedřicha Bogowného, wéwody Rakauského. Od W. R. Kramériusa. 8. 112 str. 15 kr.

Heilingowá skála. Staročeská powjdka. 8. 28 str. 4 kr.

Heřman z Heřmanowa a diwotworný meč, čili: Za drobet wody budeš knjžetem. Powjdka od Fr. Hülky. 8. 200 str. 26 kr.

Kaptal. Powjdka pro milou mládež podlé Fr. Hoffmana od Fr. B. Tomsy. 8. 120 str. 20 kr.

Kohoutek, Čerwený, aneb: Upamatowánj na Bohumila. 8. 31 str. 4 kr.

Koffile, Železná. Wyprawowánj od W. R. Kramériusa. 8. 40 str. 5 kr.

Kramář, w pastěch a wochličkách swůg obchod wedaucí. Přjběh welmi podiwný, a přece docela přirozený od Jindřicha Spiesa. 8. 207 str. 26 kr.

W Jindř. Hradci, 1860.

Tiskem Aloisia Josefa Landfrasa a Syna.